မာတိကာ

- စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ၁
- ဆရာဇော်ဂျီ၏ မိတ်ဆက် ၅
- စေတနာ ၈
- စာတွဲအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် စာရေးသူ၏အမှာစာ ၁၅

အပိုင်း (၁)
အဖြစ်အပျက်

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၂၆
၂။ ဦးစော ၃၉
၃။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ဗီသုကာ ၅၁
၄။ အကြံကုန် ဂဠုန်ဆားချက်သည် ၆၅
၅။ နှစ်ဖက်အမြင် ၈၅
၆။ ဂယက် ၁၀၀
၇။ ကပ္ပတိန်ဗိဗြင်နှင့် မေဂျာယမ်း ၁၁၂
၈။ မှန်ကန်မျှတသော တရားစီရင်ရေး ၁၂၂
၉။ အထူးခုံရုံး ဖွဲ့စည်းခြင်း ၁၂၈
၁၀။ အမှုစစ်ခြင်း ၁၄၁
၁၁။ အစိုးရသက်သေ ဘညွှန့် ၁၆၃
၁၂။ ဦးစောအပြော ၁၇၄
၁၃။ စီရင် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ၁၉၃
၁၄။ သခါရ ၂၀၆

အပိုင်း ၂
စီရင်ချက်

၁၅။ စီရင်ချက် အပြည့်အစုံ ၂၁၂

နောက်ဆက်တွဲများ

- ဖြည့်စွက်ဖတ်ရှုသင့်သော စာအုပ်စာရင်း ၃၀၄
- ကျေးဇူးတင်လွှာ ၃၀၅
- စာအုပ်ဝေဖန်ချက်အချို့မှ ကောက်နုတ်ချက်များ ၃၀၆
- အက္ခရာစဉ်အညွှန်း ၃၁၁
- ဓာတ်ပုံများ

ဆရာဇော်ဂျီ၏ မိတ်ဆက်

၁၉၄၇ ခု၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရအံ့ဆဲဆဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးခဲ့ကြရခြင်းသည် ပြည်ထောင်စု တစ်မျိုးသားလုံး၏ ခံစားမှု အတွေ့အကြုံတစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု ယူပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျဆုံးကြသည့်အတွက် စိုးရိမ်ကြခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် တစ်မျိုးသားလုံးက စိုးရိမ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဝမ်းနည်းကြခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် တစ်မျိုးသားလုံးက ဝမ်းနည်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခံစားမှု အတွေ့အကြုံသည် ပြည်ထောင်စုသားများအဖို့ မမေ့အပ်သော ခံစားမှု အတွေ့အကြုံ ဖြစ်ထိုက်၏ဟု ဆိုအပ်သည်။

အသိဉာဏ်ပညာကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆိုရိုးစကားတစ်ခု ရှိသည်ကို သတိပြုမိသည်။ ထိုစကားသည် အခြား မဟုတ်။ အလိမ္မာ စာမှာရှိသည် ဆိုသောစကား ဖြစ်သည်။ အလိမ္မာ စာမှာရှိသည် ဆိုသော စကားသည် မှန်သောစကားဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စာထဲသို့ အလိမ္မာ ရောက်လာရကြောင်း ဖြစ်သော အရင်းအမြစ် တစ်ခုသည် ခံစားမှု အတွေ့အကြုံ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကိုလည်း သတိပြုအပ်ကြသည်။

ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးခဲ့ကြရပြီ။ တစ်မျိုးသားလုံး၏ ခံစားမှု အတွေ့အကြုံသည်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံး၌ ရှိခဲ့ကြရပြီ။ ထိုခံစားမှု အတွေ့အကြုံကို သတိပြုကြရမည်သာ။ ပေါ့ပေါ့ဆဆ

နေလိုက်ကြလျှင် အချည်းနှီး ဖြစ်ရသည်။ အချည်းနှီးကား မဖြစ်ထိုက်။ မှတ်တမ်း ရေးကြရမည်။ သို့မှသာ နောင်လာနောက်သားတို့သည် မှတ်တမ်းမှ တစ်ဆင့် ထိုခေတ်က တစ်မျိုးသားလုံး၏ ခံစားမှုအတွေ့အကြုံကိုရ၍ အသိအလိမ္မာ ရနိုင်ကြရာသည်။ ရနိုင်ကြအောင် မှတ်တမ်းရေးသူက ရေးတတ်လျှင် ရကြမည် မုချဖြစ်သည်။

ဤကျမ်းကို ပြုသူသည် ခေတ်ကို သိသူလည်း ဖြစ်သည်။ လုပ်ကြံမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူကိုယ်တိုင် ခံစားမှုအတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ အမှုသွား၊ အမှုလာကို လေ့လာခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အချက်တို့ကို စနစ်တကျ ရှာခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် စာရေးဆရာကောင်း တစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့် ရသမျှဖြစ်သော အချက်တို့ကို စေတနာကောင်း၊ အစီအစဉ်ကောင်း၊ အစည်းအရုံးကောင်းတို့ဖြင့် လမ်းကြောင်း ပြတတ်သူလည်း ဖြစ်ရာ–

ဤကျမ်းတွင် ဗိုလ်ချုပ် ဦးအောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးစော၏ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံသည် လည်းကောင်း၊ နောက်ကြောင်းပြန် သဘောအဖြစ်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ ပေါ်လာသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ထို့နောက် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗြိတိသျှအစိုးရ ပြန်လည် ရောက်လာသော ခေတ်အတွင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်း၏ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးစော၏ အကြံအစည် အပြုအမူသည်လည်းကောင်း ပေါ်လာကြပြန်သည်။ ထို့နောက်ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်းတို့ အလုပ်အကြံ ခံခဲ့ကြရပုံသည် လည်းကောင်း၊ လုပ်ကြံမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးအောင်ဆန်းတို့ဘက်မှ အမြင်အကြား၊ ဦးစောဘက်မှ အမြင်အကြားတို့သည် လည်းကောင်း ပေါ်လာကြပြန်သည်။ ထို့နောက် လုပ်ကြံသည့် နောက်ပိုင်း၌ ပြည်သူတို့ဘက်မှ လွတ်လပ်ရေး ခေါင်းဆောင်များ၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများသည် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်း၏ အစိုးရအဖွဲ့နေရာတွင် အစိုးရအဖွဲ့သစ် ဖွဲ့စည်းလိုက်ပုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးစောနှင့် ဦးစော၏ တပည့်များကို ဖမ်းဆီးလိုက်ကြပုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးစောသည် ထောင်တွင်းမှနေ၍ နယ်ချဲ့နှင့် ပေါင်းကာ အကြံထုတ်ပုံသည် လည်းကောင်း ပေါ်လာကြပြန်သည်။ နောက်ဆုံး၌ အစိုးရက ဖွဲ့စည်းသော တရားခုံရုံးအဖွဲ့က ဦးစောနှင့် သူ့တပည့်များကို စည်းကမ်းတကျ စစ်ဆေး၍ တရား

ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးလိုက်ပုံသည် ပေါ်လာသည်။ ထို့အပြင် မည်သူကား လူကောင်း၊ မည်သူကား လူဆိုး၊ မည်သည့် အကျင့်စရိုက်က အကောင်း၊ မည်သည့် အကျင့်စရိုက် အဆိုး၊ မည်သူ့ဆန္ဒကား နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆန္ဒ၊ မည်သူ့ဆန္ဒကား ကိုယ်ကျိုးဆန္ဒ၊ မည်သည့် သဘောကား သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ မည်သည့် သဘောကား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန စသည်တို့ အလိုအလျောက် ဘွားဘွားပေါ်လာကြသည်ကိုလည်း တွေ့နိုင်သည်။ ဤသို့ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု ခရီးမှ ရသင့်ရထိုက်သော အသိ အလိမ္မာတို့ကို ပြည်သူတို့ ရနိုင်ကြအောင် ဤကျမ်းသည် စေတနာကောင်း၊ အစီအစဉ်ကောင်း၊ အစည်းအရုံးကောင်းတို့ဖြင့် လမ်းကြောင်းပြခဲ့ပြီဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်း၏ နိဂုံးချုပ်အခန်းတွင် ရာဇဝင်ရိုင်းအောင် ပြုခဲ့ကြသော လူမသမာတို့သည် တရားဥပဒေအတိုင်း မိုက်ပြစ်ကို ခံလိုက်ကြရပါပြီ။ စိတ်ပြေကြပါတော့၊ စိတ်ဖြေကြပါတော့၊ ရှေ့အဖို့ အလိမ္မာ အသိ သတိ ဖြစ်အောင်သာ အားထုတ်ကြပါတော့ဟု ကျမ်းဆရာက ဆိုချင်ပုံရသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍ ဤနိဂုံးချုပ်အခန်းကိုပါ ဖတ်ခဲ့သောသူသည် စလေဦးပုည၏ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထုဖတ်ဖူးသူဖြစ်လျှင် ထိုသူသည် မိဖုရား စူဠသုဘဒ္ဒါနှင့် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းတို့ ဓာတ်လမ်းကို သတိရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် သောနုတ္တိုရ်၏ မြားချက်ကြောင့် အသက်ကုန်အံ့ ဆဲဆဲ၌ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ဆိုခဲ့သော –

> ဉာဏ်ဝက်နွ၊ ယုတ်မာလှသော၊ အမိုက်မ အတတ်၊ သင်းကြံ၍
> သတ်သည်ကား၊ ဆတ်ဆတ်မုချ မှန်တော့သည်။ သို့စင်မျှလောက်၊
> မထောက်မဆ၊ ကြံရက်သည့် မိန်းမအား၊ မရသရွေ့၊ သူ မမေ့ရာပြီ။
> ရှေ့သို့ သံသရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာပင်၊ လောင်စာရန်ငြိုး၊ မီးဆက်၍
> ပျိုးမည်ကြောင့်၊ မိန်းမဆိုး အမုန်း၊ သည်ဘဝတွင် သည်မျှနှင့်
> တုံးစေတော့။

ဟူသော စကားကို ပြေး၍ သတိရနိုင်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသတည်း။

■

စေတနာ

ရေမြေရပ်ခြား ယေးလ်တက္ကသိုလ်၌ ကျွန်တော် နှစ်နှစ်ခန့် မွေ့လျော်ခဲ့ရသည်။ စာသင်ခန်းများအတွင်း၊ စာအုပ်များအကြား တော်တော်များများ နေခဲ့ရသည်။ တတ်သရွေ့ မှတ်သရွေ့နှင့် စာပေ သင်ကြား ပို့ချခဲ့သည်။ ဟောပြောခဲ့သည်။ ရနိုင်သရွေ့လည်း စာပေ သင်အံ ဆည်းပူး ခဲ့သည်။ကြားနာခဲ့သည်။ မကုန်နိုင် မဆုံးနိုင်သော ပညာ၊ ရှာဖွေလေ ရှာဖွေစရာ ခရီးဆက်စရာ တစ်မျှော်တစ်ခေါ်ကြီး ပေါ်လာလေ။ အနည်းငယ် ပို၍တွေ့ သိရလေ၊ မတွေ့ မသိရသေးတာ အများ ကျန်သေးကြောင်း မြင်ရလေ။ သို့ရာတွင် အားမငယ်၊ မမော။ မသိသေးဟု သိခြင်း သည်ပင်လျှင် ပညာ၏ အစဖြစ်သည် ဆိုစကား အရ လမ်းစ ပေါ်သလောက် အဆင့်သို့ ရောက်ပြီဟု အားတက် ရလေသည်။

ရပ်ဝေးရောက်မှ ကိုယ့်မြန်မာပြည်အကြောင်း ပို၍ လေ့လာ၍ ကောင်းလေသည်။ ဝေးတသက်သက် ဖြစ်၍လား။ အနီးမှ ကပ်၍ ကြည့်ရလျှင် ပုံမှန် အချိုးမှန် မမြင်၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းသို့ ခွာ၍ကြည့်မှ ပုံမှန် အချိုးမှန် မြင်တတ်၍လား။ တက္ကသိုလ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကပင် သုတေသန စိတ်ကို လှုံ့ဆော်ပေး၍လား။ ဖတ်ရှုလေ့လာစရာ များကလည်း ပေါများ လှသည်။ ယေးလ်တက္ကသိုလ် ပိဋကတ်တိုက်ကြီး၏ အထပ်ပေါင်းများစွာတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာက တရိတသေ စုဆောင်း ထားရှိခဲ့သော စာအုပ်စာတမ်းများ ရှိပေသည်။ ထားစရာ နေရာမရှိသော စာအုပ်စာတမ်း၊ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ကူး၍ ဖလင် ကော်ပြားလိပ် အဖြစ်ထားသည်။ လက်တစ်ဆုပ်စာ ကော်ပြားတွင် သတင်းစာ တစ်နှစ်ထုတ်လောက်၊ စာတစ်အုပ် နှစ်အုပ်လောက်

ဝင်နိုင်သည်။ စက်တွင် ထည့်၍ ပုံချဲ့၊ ပေါ်လာသည်ကို ဖတ်နိုင်သည်။ ပိဋကတ်တိုက်ကို တက္ကသိုလ် ဖွင့်ချိန်များ၌ ညသန်းခေါင်အထိ ဖွင့်ရသည်။ ထိုအချိန်အထိ စာအုပ်စင်တွေထဲတွင် သဲသဲမဲမဲ ရှာဖွေကြသူ၊ စာဖတ်ခန်းများတွင် ဖတ်ကြ၊ မှတ်ကြသူ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ၊ သုတေသီ၊ ဆရာများ စဲသည်ဟု မရှိ။ သူတို့ထဲ ရောမိလျှင် ကိုယ်ပါ ရှာဖွေချင်၊ ဖတ်ချင်၊ မှတ်ချင်၊ ရေးသားချင် ဖြစ်လာလေသည်။

ယေးလ် တက္ကသိုလ် ပိဋကတ်တိုက်ကြီးတွင် မြန်မာပြည်အကြောင်း စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ဖလင်ကော်ပြားများ တော်တော်စုံစုံ ရှိသည်။ မြန်မာဘာသာ စာအုပ်၊ မဂ္ဂဇင်းများကပင်လျှင် အခန်းပြည့် ရှိလေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော မြန်မာပြည်အကြောင်း စာအုပ်စာတမ်းများလည်း အတော်များသည်။ စာကြည့်တိုက် အထပ်ထပ်တွင် လမ်းပေါက်၍ နံ့စပ် လာသောအခါ ဟိုစာအုပ်စင်တွင် မြန်မာ့ရာဇဝင် စာအုပ်များ၊ သည်စာအုပ်စင်တွင် မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ဟိုချောင်တွင် တရားဥပဒေ ဓမ္မသတ်များ၊ သည်ချောင်တွင် စာပေယဉ်ကျေးမှု ဘာသာရေးစာအုပ်များကို လိုသလို ထုတ်ယူလာနိုင်ပါသည်။ မြဝတီ၊ ရှုမဝ၊ သွေးသောက်၊ ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်းများအပြင် သူရိယ၊ နဂါးနီ၊ ဂန္ထလောက စာစောင်များလည်း ရှိသင့်သလောက် ရှိသည်။ ဖလင်ကော်ပြားများမှ အင်္ဂလိပ်တို့ မြန်မာပြည်တွင်း ထိုးဝင်လာသည်မှစ၍ နောက်ပိုင်း အဖြစ်အပျက်များကို လန်ဒန်တိုင်း၊ နယူးယောက်တိုင်း စသည့် သတင်းစာများတွင် ဖတ်နိုင်သည်။ မြန်မာပြည်မှ သူရိယ၊ မြန်မာ့အလင်း၊ ဟံသာဝတီ စသော မြန်မာသတင်းစာများ၊ နယူးတိုင်း၊ ဂါဒီယန်၊ နေရှင်း အပြင် စစ်အတွင်းက ထုတ်ဝေခဲ့သော ဂရိတ်တား အေးရှား အင်္ဂလိပ် သတင်းစာများလည်း ကော်ပြားနှင့် ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် အချက်အလက် ရှာဖွေစုဆောင်းရာတွင် လွယ်ကူ ပြည့်စုံ လှပေသည်။ ရှာဖွေနည်း သိသွားလျှင်ပင် လိုသော အချက်အလက်တို့က အခေါ်စောင့်နေသလို ရှိနေကြသည်။

သို့ရာတွင် လူ့သမိုင်းမှ လူ့ဖြစ်ရပ်တို့သည် လူနှင့် ယှဉ်တွဲ၍သာ ဖြစ်ပျက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဖြစ်ပျက်သော နေ့ရက်၊ အချက်အလက်တို့မျှသာ မဟုတ်သေး။ ဖြစ်ပျက်ရာတွင် ပါဝင်သော သူတို့၏

အတွေးအခေါ်၊ အခြေအနေ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ မျှော်လင့်ချက်၊ ဆန္ဒ၊ ဒေါသ စသည်တို့ အလုံးစုံ ရောထွေးလျက်သာ ရှိသည်။ ပါဝင်သူတို့၏ တွေ့ကြုံခံစားချက်၊ ထင်မြင်ချက်တို့နှင့် ပေါင်းစပ်မှ ဖြစ်ရပ်သည် အသက်ဝင်လာနိုင်သည်။ ထိုသို့ သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာသော သမိုင်းဖြစ်ရပ်သည် တိတိကျကျနှင့် အပြည့်အဝ မှန်ကန်မည်ဟုကား မဆိုသာ။ ပါဝင်သူများ၏ တွေ့ကြုံ ခံစားချက်၊ ထင်မြင်ချက်များ မတူညီနိုင်။ တစ်ယောက်တစ်မျိုး ခံစား ထင်မြင်နိုင်သည်။ ဖြစ်ပျက်ချိန်တွင် တစ်မျိုး ခံစား ထင်မြင်၍ စိတ်အေးလက်အေး နောက်ကြောင်း ပြန်တွေးသောအခါ တစ်မျိုး ခံစား ထင်မြင်လာကာ ထိုတစ်မျိုးကိုပင် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင် လက်ခံ ယုံကြည်လာသည်လည်း ရှိတတ်သည်။ ထိုသို့ အကွဲကွဲ အလွဲလွဲ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ပါဝင်သူတို့၏ ခံစား ထင်မြင်ချက်တို့ကို ဖယ်၍ ဖြစ်ပျက်ပုံ အချက်အလက်တို့ကိုသာ မှတ်တမ်းတင်ပြန်လျှင်လည်း သမိုင်းသည် အသက်မပါ။ လူနှင့် ကင်းကွာ၍ နေ့ရက်အချက်အလက်တို့သာ ဖြစ်နေတော့မည်။

ယေးလ် တက္ကသိုလ် ပိဋကတ်တိုက်ကြီးသည် ကောင်းပါ၏။ စာအုပ်စာတမ်းများလည်း စုံပါ၏။ မြန်မာပြည်အကြောင်း၊ ဘာသာရပ် အစုံစုံ အကြောင်း လေ့လာ သုတေသနလုပ်ရန် ပျော်မွေ့စရာ ရှိပါ၏။ သို့ရာတွင် မြန်မာ့သမိုင်း၊ မြန်မာ့ဘဝကို လေ့လာရေးသားရန်ဆိုလျှင် ထိုသမိုင်း၊ ထိုဘဝတွင် ပါဝင်ကြရသူတို့၏ ခံစားထင်မြင်ချက်တို့ကလည်း အရေးကြီး ပြန်လေသည်။ ထိုသူတို့ထံ အေးဆေးစွာ မေးမြန်း ဆည်းပူးရန်မှုကား ယေးလ် တက္ကသိုလ်သည် မြန်မာပြည်နှင့် အလှမ်းကွာနေသည်။ မြန်မာ့သမိုင်း၊ မြန်မာ့ဘဝနှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အလက်များများကို ယေးလ်တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ရသော်လည်း ထိုသမိုင်း၊ ထိုဘဝ၏ အသက်သည်ကား မြန်မာပြည်မှာသာ ရှိနေသည်။

စိတ်ဝင်စားစရာ သမိုင်းဖြစ်ရပ်များတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံမှ ကျွန်တော် မေးမြန်း ဆည်းပူးခဲ့လှဖူးပြီ။ များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စာဖြင့် ရေးသား၍ မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံကို မှတ်တမ်းတင်ရန် ဝန်လေးကြသည်။ စာရေး ပျင်းတာလည်း ပါသည်။ သွားရောက်တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှင်ကား စိတ်ပါလက်ပါနှင့် လက်ဖက်ရည်တိုက်ကာ၊ ထမင်း ကျွေးမွေးကာ မမောတမ်း

ပြောတတ်ကြသည်။ လူ့သဘာဝအလျောက် ပြောရင်းနှင့် ကိုယ်ရည် သွေးတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ရည်သွေးစရာရှိ၍ သွေးတာကို အပြစ်ယူရန် မဟုတ်ပါ။ သွေးစရာမရှိဘဲ သွေးသည်ကိုပင် အပြစ်မယူထိုက်သေးပါ။ နားထောင်သူက သတိထား၍ ဆင်ခြင်ကာ အမှန်အမှား၊ အပိုအလို ခွဲခြားလျှင် ရပါသည်။

သမိုင်းပြု ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဆွေးနွေးရသည်များမှ ကျွန်တော် အကျိုးများစွာ ရခဲ့ပါသည်။ အကျိုးထူး တစ်ရပ်သည်ကား သမိုင်းတစ်ခေတ်တွင် ထင်ရှားကြသူများသည် သူ့နည်းနှင့်သူ ထူးချွန်ကြသည်။ ကြိုးပမ်းကြသည်။ စွန့်စားကြသည်။ သူတို့တွင် ထူးခြားသော အရည်အချင်းများ ရှိကြသည်။ သူတို့ အမြင်နှင့်သူတို့ မှန်ကြသည် ထင်သလို အများအမြင်အားဖြင့် သူတို့ မှားကြတာတွေလည်း ရှိသည်။ အားလုံး အကောင်းချည်း မရှိကြသလို၊ အားလုံး အဆိုးချည်းလည်း မရှိကြ။ အကောင်းများ၍ အဆိုးနည်းသူ၊ အဆိုးများ၍ အကောင်းနည်း သူဟူ၍သာ ကွဲလွဲကြသည်ဟူ၍ တွေ့မြင်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ မြင်လာခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါးကို ကြင်နာလေးစားစိတ်၊ ကိုယ်ချင်းစာနာ၍ ခွင့်လွှတ်သောစိတ်၊ တရားမျှတသောစိတ် တိုးပွားလာသည် ထင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ့်စိတ်ထင်တာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစိတ်များ ရင့်ကျက်ပြီး ကိုယ့်လက်တွေ့ အပြုအမူတွင် အခါတိုင်း၌ ပြနေပြီဟု ပြောရန် မဝံ့ပါသေး။

သမိုင်း၊ ဥပဒေ၊ စာပေနယ်များမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆုံတွေ့မေးမြန်းခဲ့ရသည်များ၊ ယေးလ် တက္ကသိုလ်၌ စုဆောင်း ရရှိသော အချက်အလက်များ၊ ထပ်မံလိုနေသေး၍ မြန်မာပြည်ရှိ မိတ်ဆွေများထံ စာရေး၍ တောင်းယူရရှိခဲ့သော အချက်အလက်များဖြင့် ကျွန်တော်သည် စာအုပ်သုံးအုပ် ရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ **မြန်မာပြည်၏ အောင်ဆန်း**[1] စာအုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အတွေးအခေါ်၊ ခံယူချက်တို့ကို သူကိုယ်တိုင် ရေးသား ဟောပြောခဲ့သည်များ၊ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ရဲဘော်များနှင့် သူနှင့်တွေ့ဆုံ လိုက်ရဖူးသော လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်၊ ဗိုလ်ချုပ်စလင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်များက သူ့အကြောင်း ရေးသားထားသည်များမှ ပေါင်းစပ်၍ ထုတ်ဖော်ခဲ့ပါ

[1] Aung San of Burma. The Hague, Nijhoff, 1962.
[2] A Trial in Burma. The Hague, Nijhoff, 1962.

သည်။ **မြန်မာပြည်မှ မှုခင်းတစ်ရပ်**[2] စာအုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သူ့ရဲဘော်များကို ဦးစောနှင့် အပေါင်းပါတို့က လုပ်ကြံပုံ၊ အမှုဖြစ်ပေါ်ရပုံ၊ စစ်ဆေးစီရင်ပုံတို့ဖြင့် ပြုစုရေးသားခဲ့ပါသည်။ **မြန်မာ့ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဥပဒေနှင့် မြန်မာ့ အိမ်ထောင်မှု**[3] တွင် မြန်မာ ရှေးရိုးစဉ်လာအရ လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ကြသော ဥပဒေများကို လေးစားစွာ လေ့လာအပ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုဥပဒေအရ မြန်မာ့အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စ အဝဝကို သိမ်မွေ့မျှတစွာ ဆုံးဖြတ်လာနိုင်ခဲ့သည်တို့ကို လည်းကောင်း ရေးသား ဖော်ပြထားပါသည်။

စာအုပ်များကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးသား၍ အုပ်ရေနည်းနည်းသာ ထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးခဲ့ရပါသည်။ မြန်မာလို ပြန်ဆို၍ ထုတ်ဝေရန် မိတ်ဆွေများက တိုက်တွန်းကြသော်လည်း စိတ်ထဲတွင် ချီတုံချတုံ ရှိခဲ့ပါသည်။ အများ ဖတ်နိုင်စေရန် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေသည်က ကောင်းပါ၏။ အများအကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေပါမည်လား။ အချက်အလက်များ ပြည့်စုံပြီလား။ အယူအဆ မှန်ကန်မျှတပါ၏လား။ တစ်ပါးသူတို့ကို ထိပါးနစ်နာစေမည့် အရေးအသားများ ပါနေသလား။ ဤသို့ တွေးတောစိုးရိမ်ကာ အချက်အလက်များ ထပ်မံ ရှာဖွေစုဆောင်းမည်လိုလို၊ စာအုပ်များကို ပြန်၍ ဖတ်ရှုတည်းဖြတ်မည်လိုလိုနှင့်ပင် နေလာခဲ့သည်မှာ ကြာခဲ့ပါပြီ။

အာဇာနည်နေ့ နီးလာလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အထူး သတိရကြသည်။ လုပ်ကြံမှုကိုလည်း သတိရကြသည်။ ထို့ကြောင့် "မြန်မာပြည်၏ အောင်ဆန်း" နှင့် "မြန်မာပြည်မှ မှုခင်းတစ်ရပ်" ကို မြန်မာလို ပြန်ဆို၍ ထုတ်ဝေရန် မိတ်ဆွေများက တိုက်တွန်းကြပြန်သည်။ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲတွင်လည်း ချီတုံချတုံ ဖြစ်ပြန်သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သည့်အထဲမှပင် လုပ်ကြံမှုနှင့် ပတ်သက်သော ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသားပါသည်။ "မြန်မာပြည်မှ မှုခင်းတစ်ရပ်" တွင် ပါဝင်သော အချက်အလက်တို့ကို အခြေခံ၍ မွမ်းမံဖြည့်စွက်ထားပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်အချို့အား လုပ်ကြံခြင်းကို နိုင်ငံတော်လုပ်ကြံမှုကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတွင် ထင်ရှား

[3] Law and Custom in Burma and the Burmese Family, The Hague, Nijhoff, 1963

သော မှုခင်းကြီး ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်သစ်ကို ထူထောင်သော နိုင်ငံချစ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်များကို လုပ်ကြံခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်ကိုပင် လုပ်ကြံခြင်း မြောက်သည်။ သမိုင်းကို ပြောင်းစေသော လုပ်ကြံမှု ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် 'နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှုကြီး' ဟု ခေါ်ဝေါ်သည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ထိုသို့သော ပမာဏရှိသည့် လုပ်ကြံမှုကြီးကို အများဖတ်နိုင်အောင် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိဖို့ လိုအပ်သည်ဟု ယူဆ၍ ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို လူငယ်လူရွယ်များ ဖတ်စေချင်သည်။ မောင်မယ်ငယ်တို့သည် တက်ကြွကြသည်။ ထက်မြက်ကြသည်။ စူးစမ်းကြသည်။ စစ်အတွင်းတွင် မွေးဖွားကြသူများ၊ စစ်ပြီးစနှင့် လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်ပိုင်း မွေးဖွားခဲ့ကြသူများသည် သူ့ကျွန်မခံခဲ့ဖူးကြ။ သူတို့ မိဘ၊ ဘိုးဘွားတို့သည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်း စွန့်စားခဲ့ကြသည်ကို မမြင်မတွေ့ခဲ့ကြရ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုသည်မှာ နာမည်သာ ဖြစ်သည်။ နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ဓာတ်ပုံကြီးသာ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးသည့်နေ့တွင် ကျောင်းပိတ်ပေး၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အာဇာနည်နေ့နှင့် တနင်္ဂနွေနေ့ တိုက်ဆိုင်နေသော နှစ်တွင် ကျောင်းပိတ်ရက် အထူး မရပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်တွင် များများ ကျေးဇူးမတင်ပါ။ ထိုသို့သာ မြင်တတ်၊ တွေးတတ် ကြပေလိမ့်မည်။

မောင်မယ်တို့အား အပြစ်မဆိုသာ။ ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ခံစားခဲ့ရသည် မဟုတ်သော ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဘယ်သို့လျှင် စိတ်ထဲ၌ စွဲမြဲထင်ရှားနိုင်ပါမည်နည်း။ သူတို့ခေတ် သူတို့အခါတွင် သူတို့လည်း ကြိုးပမ်း ကြဦးမည်။ စွန့်စားကြဦးမည်။ သူတို့သည် ဂနာမငြိမ်။ တက်ကြွစွာဖြင့် ဘယ်လိုကြိုးပမ်း၍ ဘာအတွက် စွန့်စားကြရမည်ကို ရှာဖွေနေကြပါသည်။ သူတို့၏ ယုံကြည်ချက်ကို ရယူ၍ သူတို့ ကြိုးပမ်းစွန့်စားရန် အကြောင်းကောင်းများ၊ လမ်းကောင်းများကို ညွှန်ပြနိုင်လျှင် သူတို့၏ သတ္တိအစွမ်းတို့သည် ထူးခြားစွာ ပေါ်ထွက်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့အဖို့ အကြောင်းကောင်း လမ်းကောင်း များကို ဤစာအုပ်က ညွှန်ပြရန် ကြိုးစားခြင်း မပြုပါ။ သို့ရာတွင် အတိတ်မှ ထင်ရှားသော

ဖြစ်ရပ်အချို့ကို ဖော်ခြင်းဖြင့် အရေးကြီးသော သင်ခန်းစာအချို့ကို ပေါ်လွင်စေမည် ထင်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအာဏာကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် မရနိုင်။ မှုမှန် လမ်းမှန် စေတနာမှန်ဖြင့် ပြည်သူ့ယုံကြည်ထောက်ခံမှုကို ရယူပြီးမှသာ ဆွတ်ခူး နိုင်သည်။ စွဲကိုင် နိုင်သည်။ မမှန်မတရား လုပ်လျှင် ဘေးဒဏ်ခံရသည်။ အမှန်တရားကသာ ကြာရှည် ခိုင်မြဲသည်။ ကိုယ့်နိုင်ငံ ထူထောင်ထိန်းသိမ်းရာတွင် အဓိကအားဖြင့် ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး ရသည်။ တစ်ပါးသူ၏ အကူအညီကို မျှော်နေ၍ အကျိုးမရ။ အရေးကြုံလျှင် စည်းလုံးညီညာရသည်။ စည်းလုံးညီညာ၍ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးသော နိုင်ငံသည် နိုင်မြဲ တည်တံ့သည်။ ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်ဝသည်။

ဤသို့သော သင်ခန်းစာတို့သည် စာအုပ်မှ ပေါ်ထွက်လာမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ သင်ခန်းစာများကို အတော်အသင့်ရရှိ၍ အကြောင်းကောင်း၊ လမ်းကောင်းများကို ရှာဖွေတွေ့မြင်ကြကာ မောင်မယ်တို့သည် မိမိတို့၏ သတ္တိ၊ စွမ်းအားတို့ကို ကောင်းသော အပြုအား အဖြစ် သုံးစွဲနိုင်ကြပါစေဟု ကျွန်တော် စေတနာ ထားပါသည်။

မောင်မောင်
၁၉၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၆၇